

Dosarul nr.3ra-82/23
2-20021688-01-3ra-24012023

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – G. Ciobanu
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – V. Negru, E. Palanciuc, A. Minciuna

ÎNCHEIERE

07 iunie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș,

în cauza de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind anularea actelor administrative,

împotriva deciziei din data de 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Invest Internațional Imobiliare”, s-a menținut hotărârea din data de 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

constată:

La 14 februarie 2020 SRL „Invest Internațional Imobiliare” în procedura de insolvență a depus acțiune în ordinea contenciosului administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat anularea actului de control nr. 3-579205, prelungit pe blancheta nr. 3-575983 din 8 noiembrie 2019 și anularea deciziei Serviciului Fiscal de Stat nr. 118/2347 din 26 noiembrie 2019.

În motivarea acțiunii depuse SRL „Invest Internațional Imobiliare” în proces de insolvență a indicat că în rezultatul controlului fiscal efectuat Serviciul Fiscal de Stat a întocmit actul de control nr. 3-579205, prelungit pe blancheta nr. 3-575983 din 8 noiembrie 2019, precum și decizia nr. 118/2347 din 26 noiembrie 2019.

SRL „Invest International Imobiliare” în proces de insolvență nu a fost de acord cu actul de control fiscal, motive din care la 18 noiembrie 2019 a depus la Serviciul Fiscal de Stat dezacordul, care a fost respins de organul fiscal.

Societatea reclamantă a menționat că organul fiscal nejustificat a constatat că SRL „Invest International Imobiliare” în proces de insolvență nu a prezentat documentele contabile, or, contribuabilul a prezentat toate dările de seamă, toate contractele de investiții, extrasele bonurilor de casă din aparatul de casă și control și evidența contabilă pe suport electronic, pentru toată perioada solicitată.

La fel, a relatat că organul fiscal neîntemeiat a concluzionat obținerea de către contribuabilul a unui venit impozabil în mărime de 7 246 221,00 lei, ori activitatea societății reclamante a fost bazată pe construirea spațiului locativ din contractele de investiții, iar toate mijloacele bănești încasate de contribuabil sunt reflectate în rulajul bancar. Până la darea în exploatare a construcțiilor, nu pot fi calificare careva sume ca vânzări, așa cum, contribuabilul nu dispune de spații sau alte bunuri care ar fi putut vândute, în extrasul din rulajul bancar, fiind indicat pentru fiecare sumă numărul contractului de investiții, contracte ce au fost prezentate la control.

SRL „Invest International Imobiliare” a susținut că nu poate fi considerată veridică și explicația inspectorilor fiscali că în destinația plății din rulajul bancar banii depuși sunt din vânzări, deoarece, a doua parte a destinației este indicată în baza cărui contract de investiții sunt depuși și cine este deponentul sumei.

În actele administrative contestate, elementele reglementate de art. 14 din Codul fiscal nu au fost indicate, fiind ignorat faptul că sursele financiare obținute din contractele de investiții, nu pot constitui obiect al impozitării. Totodată, societatea a susținut că au fost ignorate și prevederile art. 18 din Codul fiscal la estimarea venitului impozabil, sumele indicate în act nefiind nici obiect, nici sursă impozabilă.

SRL „Invest International Imobiliare” a afirmat că încălcările admise de inspectorii fiscali se manifestă prin neprezentarea sumelor descifrate considerate ca venituri; refuzul recepționării în modul stabilit a contractelor de investiții, evidenței contabile 1C ce demonstrează că sumele calculate ca venituri sunt avansuri; neluarea în considerație a proceselor-verbale de constatare a furtului documentelor pe suport de hârtie.

Mai mult, conform contului curent generalizat, societatea dispunea de supraplătă în sumă totală de 37 514,57 lei, însă, în actele emise de Serviciul Fiscal de Stat nici nu s-a făcut mențiune despre faptul că impozitul calculat ar urma să se micșoreze cu suma menționată.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SRL „Invest Internațional Imobiliare” în proces de insolvență împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative. (f.d. 18,22-43, vol. III)

La 18 noiembrie 2021 SRL „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș, a depus apel împotriva hotărârii din 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, motivarea apelului prezentând-o la 02 februarie 2022 cu respectarea termenului prevăzut de art. 232 din Codul administrativ. (f.d.21,53-59, vol. III)

Curtea de Apel Chișinău prin decizia din data de 21 septembrie 2022 a respins apelul declarat de către SRL „Invest Internațional Imobiliare”, a menținut hotărârea din data de 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 88,89-35, vol.III)

La 28 decembrie 2022, SRL „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș, a depus recurs împotriva deciziei din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârea instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea acțiunii. (f.d. 98-102, vol. III)

Cu referire la termenul de depunere a recursului societatea recurentă a menționat că decizia din data de 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată

la 28 decembrie 2022, prin intermediul cancelariei Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. Curtea de Apel Chișinău nu a notificat decizia în modul stabilit de Codul administrativ.

La 25 ianuarie 2023, la adresa Serviciului Fiscal de Stat a fost expediată copia recursului depus de SRL „Invest Internațional Imobiliare”, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului. (f.d. 108, vol. III)

La 16 februarie 2023 Serviciul Fiscal de Stat a depus referință la recursul înaintat de către SRL „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș, prin care a solicitat declararea acestuia inadmisibil, deoarece a fost depus cu încălcarea termenului. (f.d. 114, vol. III)

Examinând admisibilitatea recursului depus de SRL „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș în raport cu actele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) și (2), lit. d) din Codul administrativ Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.245, alin.(1).

Conform art. 245, alin. (1) din Codul administrativ recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art. 195 din Codul administrativ potrivit căroră procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 din Codul de procedură civilă actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Articolul 113 din Codul de procedură civilă stipulează că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori

stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Conform art. 223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art. 96-114.

În conformitate cu art. 96, alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din dispozițiile art. 97, alin. (1) și (3) din Codul administrativ, rezultă că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.

Astfel, din actele cauzei cert rezultă că la 21 septembrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat, în ședință publică, dispozitivul deciziei, în care este indicat cu suficientă claritate căile, termenul și modul de atac al acesteia prevăzute de legislația în vigoare.

Totodată, se reține că la 20 octombrie 2022, Curtea de Apel Chișinău a notificat dispozitivul deciziei din data de 21 septembrie 2022 administratorului autorizat „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, Zinaida Druguș, prin intermediul poștei electronice – zdrugus@gmail.com și avocatului Rodica Chirtoacă prin intermediul poștei electronice – roddica@mail.ru, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele dosarului. (f.d.96 vol. III)

În acest context, completul Curții Supreme de Justiție conchide că acțiunile instanței de apel cu privire la expedierea copiei dispozitivului deciziei din 21 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, corespund întru totul exigențelor legale.

Instanța de recurs menționează că adresa electronică zdrugus@gmail.com este gestionată de către administratorului autorizat Zinaida Druguș, fapt ce se atestă prin blancul administratorului anexat la fila dosarului 108, vol. I. Mai mult această adresă electronică este indicată și în registrul administratorilor autorizați, actualizat la 23 mai 2023 și ținut de către Ministerul Justiției.

Așadar, având în vedere cele expuse mai sus, se înțelege că termenul de 30 de zile, prevăzut la art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, pentru prezentarea recursului nemotivat a început să curgă la data de 21 octombrie 2022, ziua imediat

următoare datei notificării dispozitivului deciziei instanței de apel și urma să expire la data de 20 noiembrie 2022.

Dat fiind faptul că data de 20 noiembrie 2022 a fost zi de duminică, prin urmare zi nelucrătoare, ultima zi de depunere a recursului, prin prisma art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, se constată a fi data de 21 noiembrie 2022, ca următoarea zi lucrătoare.

În pofida celor enunțate supra, SRL „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș, nu a depus cererea de recurs nemotivată împotriva deciziei instanței de apel, în interiorul termenului de 30 de zile, prevăzut la art. 245, alin. (1) din Codul administrativ, depunând-o doar la 28 decembrie 2022, fapt inacceptabil potrivit prevederilor legale. (f.d. 98-102, vol.III)

Administratorul autorizat Zinaida Druguș, fiind interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a proteja dreptul SRL „Invest Internațional Imobiliare” de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin depunerea recursului în conformitate cu art. 245, alin. (1) din Codul administrativ.

În consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246, alin. (2), lit. d) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Totodată, instanța de recurs reține prevederile art. 65, alin. (1) și (2) din Codul administrativ potrivit cărora dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Prin urmare, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, cu prezentarea probelor și motivelor întemeiate ce confirmă imposibilitatea depunerii acestuia în termen.

Din analiza recursului înaintat rezultă că SRL „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș, nu a beneficiat de acest drept și nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, considerându-l depus în termen.

Argumentul administratorului autorizat Zinaida Druguș invocat în susținerea respectării termenului de declarare a recursului, precum că decizia contestată i-a fost notificată abia la 28 decembrie 2022, este considerat de către instanța de recurs declarativ și lipsit de suport, or, actele cauzei, și anume, extrasul din poșta electronică denotă incontestabil că decizia i-a fost notificată administratorului autorizat Zinaida Druguș, prin intermediul poștei electronice, la data de 20 octombrie 2022. (f.d. 96, vol. III).

În corespundere cu prevederile art. 24, alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art. 245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Totodată, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Imperioase speței sunt și dezideratele statuate de CtEDO în cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, conform căroră, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În acest caz, Înalta Curte a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție. În atare circumstanțe, soluția de declarare a recursului depus de Valeriu Mitrofan, ca fiind inadmisibil, este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către SRL „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 65, art. 230, art. 245, art. 246, alin. (1) și (2), lit. d) din Codul administrativ, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Invest Internațional Imobiliare” în procedura planului de restructurare, prin intermediul administratorului autorizat Zinaida Druguș, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Tamara Chișca-Doneva

Judecători

Mariana Pitic

Aliona Miron